

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" veja po postri:

za Avstro-Ogrico	na Kranjsko:
celo leto skupaj naprej	K 25—
pri leta	12—
četr leta	950
na mesec	250

Vprašanjem gdež inskrov se naj pošesti za odgovor dopisite ali znamka.
Upravnost (spodaj), dvakrat levo, Knaselova ulica št. 5, telefonski št. 88.

Inskraje vsak dan sveder in vsečni nedelje in praznike.

Inskraje velja: petekopanski peti vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 15 vin., na trikrat ali večkrat po 10 vin. Poste in zahvala vrsta 25 vin.

Pošlano vrsta 30 vin. Pri večjih inzervitih pa dogovora.

Upravnost naj se poštjujo narodnost, reklamacije, inzerviti itd.

je to edinstvenstvena stvar.

Poznamena številka veja 10 vinarjev.

Na posamezna množična brez izdobjev vnosilne možnosti so ne ostra.

"Narodna tiskarna" telefonski št. 88.

"Slovenski Narod" veja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v opravnilnici prejanan:
celo leto naprej	K 24—
pri leta	12—
četr leta	8—
na mesec	2—

celo leto naprej K 22—

pri leta 11—

četr leta 550

na mesec 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaselova ulica št. 5 (v prizljučku leve), telefonski št. 88.

V žaru cesarske milosti.

Zupan ljubljanski dr. Ivan Tavčar je prejel včeraj popoldne tole brzojavko:

**Cesar županu drju. Tavčarju
v Ljubljani.**

Dunaj, Dvorec, 30. XI. 1916 ob 11'10 dop.

V poinem prepričanju, da se bodo domači polk, kakor že skoro dve in pol stoletji, tudi v bodoče, zvest sveti prisegi, junaska in v zavesti svojih dolžnosti bojeval za cesarjo in domovino, sem imenoval svojega ljubega sina, cesarjeviča, njegovim imetnikom. Upam, da bodo enako onim vrlim Kranjcem, ki stoje v slavepolnem boju proti sovražniku, tudi oni deželani, ki so ostali na rodni grudi, zastavili svoje najboljše moči v prid domovini, da z božjo pomočjo srečno dobojujemo težki boj. Pritrujem, da sme poik „cesarjevičeva pehotu“ sprejeti in uporabljati od mestne občine poklonjeni mu srebrni signalni rog.

Karel.

Včeraj popoldne je prejel župan ljubljanski dr. Ivan Tavčar brzojavko, katere besedilo navajamo na čelu našega lista. Kakor blisk se je proti večeru razširila po Ljubljani vest, da je Njegovo Veličanstvo počastilo poglavjarja slovenske prestolnice z Najvišnjim osebnim in neposrednim sporočilom in ko smo mogli zvečer na redakcijski deski izvesiti besedilo cesarjeve brzojavke, se je trlo občinstvo pred poslopjem "Slovenskega Naroda", da se na lastne oči prepriča o resnici, da čita in zoper čita cesarjeve besede, ter jih hiti oznanjal prijateljem in znancem in rodbini pod domaćim krovom.

Po mračnem popoldnevu, poščenem spominu blagopokojnega očeta domovine, je žarek radosti in veselja ogrel tugujoče srce slovenske Ljubljane in bilo je, kakor da je zasijalo nad njo najlepše solnce.

Cesar je pisal županu, pisal je naši, svoji beli Ljubljani, in na dan, ko so položili srce onega, ki je bil drugi ustanovitelj slovenske prestolnice, k večnemu počitku, se ji je razdelila ljubezen in milost njegovega viteškega naslednika, dediča njegove moči in slave, njegove skrbnosti in pravičnosti.

Zdi se nam, kakor da bi se v potobi ponavljali oni historični trenutek, ko je blagopokojni cesar v tugi nad pogubo, ki jo je Ljubljani prinesla brezobzirna narava, spregovoril besedilo: "Ljubljani se mora pomagati." Kakor smo bili takrat v bedi, tako smo zadnje tedne v duševni stiski iskali branitelja in pomočnika. Kdo nam pride na pomoč, kdo prežene temne sence, ki hočelo zakriti poštenost in zvestobo slovenskega naroda?

Vstal je cesar sam. On, ki je z očesom vojskovedje in bistrim duhom bodočega vladarja velike monarhije opazoval slovenski narod doma in na bojišču, je dal zvestem ljudstvu spričevalo in zadočenje, ki ga lepšega in sijajnejšega niti fantazija ni mogla izmisli. Imenoval je polk, ki reprezentira tradicijo slovenske zvestobe, za polk svojega preljubega sina prvorjenca in ko se mu je v imenu naroda zahvalila po svojem županu slovenske prestolnice ter ga naprosila za dovoljenje, da bi smel cesarjevičev polk uporabljati vredni častni rog, ki mu ga hoče po-

V cesarjevih besedah, namenjenih onim, ki so ostali doma, leži dragoceno dopolnilo vladarjeve nakljenjenosti, ki jo je nam izkazal z odlikovanjem naših fantov na bojišču.

Domača prebivalstvo postavlja cesar v isto vrsto z bojevnikin in ga sinatra istega zaupanja vredno, kakor polk svojega sina. Od naroda na domači grudi pričakuje vladar vse načeljive, ker je prepričan o njega zvestobi, vdanosti in požrtvovalnosti. Cesarjeva brzojavka postavlja našo deželo in naš narod na solnčni prostor cesarske milosti. Oma nam je plačilo za muke in trpljenja, nam je obetanje za bodočnost, nam je pa tudi opomin v sedanjih težkih časih.

Obetanje, ker vidimo globoko pravičnost moža, ki ga je usoda postavila za vladarja raznorode monarhije in ki nam s svojimi prvimi vladarskimi čini dokazuje, da ne prezre zaslug in veljave najskromnejših med svojimi narodi, vladarja, ki ne bo nikdar trpel, da bi kdo smel prikrjati pravice in upravičene težnje tistih, katere je v dvojno resnuri, na dan pogreba očeta velikega ljubezen in pravico, milost in dobroto mladega viteškega cesarja.

močni pomagajo izvojevati srečno zmago.

Cesarjevo sporočilo je tudi resen opomin. Ne le na bojiščih moramo združiti vse svoje sile, tudi doma moramo bolj in bolj uveljavljati geslo blagopokojnega cesarja Franca Jožefa, moramo poglobiti zlasti čut socijalne odgovornosti in okrepite zavest socijalnih dolžnosti. V zadnji seji občinskega sveta je zadonel apel na rojake na deželi. Cesarjevo sporočilo, ki ga prejmejo po posredovanju ljubljanskega župana, se obrača tudi nanje, da po najboljši volji in moči pomagajo, da zdržimo in dobrojuemo boj.

Zupan ljubljanski je dal cesarjevo brzojavko javno nabiti. Vedno nove gruče ljudi postajajo pred lepački, kjer pravi župan: »Z globoko hvaležnostjo do presvitlega cesarja dajem ta osrečenje izraz Najvišje milosti v splošno vednost.« Da, osrečena in hvaležna sprejema Ljubljana cesarjeve besede, z radostjo in veseljem jih pozdravlja ves slovenski narod kot manifest, ki mu oznanja ljubezen in pravico, milost in dobroto mladega viteškega cesarja.

poslaniške stopnice, kjer je čakal šestvprežni cesarski voz. V ta voz so položili posodo, prisedla sta predstojnik cesarske komore in še eden visok dvorni funkcionar, nakar je krenil sprevod v spremstvu telesnih gardistov na konjih po najkrajši poti k cerkvi sv. Štefana. Pri postranskih vrtilih stolnice je čakal posvečeni škofov duhovščino, ki je skrinjo blagoslovil, nakar je bila med tihimi molitvami prenešena v grobničo pod prezbiterijem ter postavljena na žep pripravljeno mesto.

Blagoslovilje trupla v dvorni cerkvi.

Kmalu po 1. popoldne so se začeli pomikati pod vodstvom mestne duhovščine meščani iz občinskih preskrbovalnic, člani pobožnih ustanov in kleriki iz avgustinske dvorne cerkve na notranji prostor cesarskega dvorca. V dvorni kapeli se je izvršilo prvo blagoslovilje najvišjega trupla z veliko duhovsko aristocrasco, nakar so dvorni služabniki nesli kršto na mrtvaški voz na svetarskem prostoru v dvoru. Pred kršto so šli dvorni župniji in dvorni kaplani ter sluge dvorne kapele.

Sprevod k cerkvi sv. Štefana.

Prvi najvišji dvornik knez Montenuovo s svojo dvornjansko palico, trije najvišji dvorni funkcionarji, kapitani telesnih garde, ogrski dvorni maršal, dvorski uslužbenci, generalni adjutanti, oba knežja komornika in krilni pobočniki so sledili krsti, ki je eskortiralo osem mladih plemičev z gorečimi voščenimi bakljami, arzijerna, ogrska in trabantska telesna straža.

Po zopetnem blagoslovilju krste, položene na mrtvaški voz, se je začel sprevod pomikati, zvonovi vsega Dunaja pa so v tem hipu začeli zvoniti.

Na čelu sprevoda sta jezdila dva dvorna jahalca s svetilkami, za njima eskatadrona konjenice, dvorni priprežnik na konju; ti so tvorili prvo skupino žalnega sprevoda.

Nato je sledil dvovprežni dvorski voz z dvornimi komornimi strežniki, dvorni komisar na konju, dva dvorna voza s krilnimi pobočniki, dvovprežni dvorni voz s knežjimi komorniki, šesterovprež z generalnimi pobočniki, dva dvorska jahalca s svetilkami, nato šesterovprež z dvornimi službeniki, kapitani telesne garde in ogrskim dvornim maršalom, nadaljnja dvorna šesterovprež z vrhovnim komornikom in vrhovnim dvornim maršalom, dvorni voz s prvim vrhovnim dvornikom. V predstrelki med posameznimi kočijami sta jezdila po dva dvorna jahalca s svetilkami. Oddelek stotnje telesne pehotne garde, oddelek eskatadrona konjeniške telesne garde počasno po en oddelek trabantne telesne garde pod vodstvom po enem častniku so korakali pred črno draperijom mrtvaškim vozom, v katerega je bilo vpreženih 8 visokih vrancev.

Štiri telesni lakaji z gorečimi voščenimi hakljami, štiri mladi plemiči, dve šarži garde in štiri garde arzijerov in ogrske telesne garde, po en častnik, en narednik in osmih garde ob teh trabantskih telesnih gard in konjeniških eskatadronih telesnih garde so tretnje telesne garde, oddelki eskatadrona konjeniške telesne garde so tretnje na obeh straneh eskatadrona mrtvaškega voza, na česar desni strani je jahal najvišji dvorni hlevat.

Mrtvaškemu vozu je sledila brigada arsijerjev telesne garde, brigada ogrske telesne garde na konju, stotnja infanterije in eskatadrona konjenice.

Zadnji pozdrav dvorne straže.

V trenotku, ko je dospel mrtvaški voz skozi Svicarska vrata na notranji Dvorni trg, ki je bil enako, kakor zunanj Dvorni trg gosti zase-

Zadnja pot cesarja Franca Jožefa.

Dunaj. 30. novembra.

S pravimi knežjimi častmi, z največjim sijajem, ki ga določa dvorni ceremonijel za tak žalostni slučaj in ob taki pippeti polni udeležbi cesarskih hiš, zveznih in prijateljskih držav ter narodov monarhije, kakršne ne pomni človeški rod, se je danes izvršila položitev pokojnega Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. v raket njegovih dedov.

Splošno spoštovanje, ki je užival pokojni vladar v celiem civiliziranim svetu, v že nad dve leti trajajoči borbi, kakršne ne pozna svetovna zgodovina, sijajno izkazano zavežnštvo monarhije z mogočno Nemčijo, s Turčijo in Bolgarijo, iskrena ljubezen in zvestoba narodov širne države do pokojnika. vladarja, ki se je izkazala v sedanji vojni tako sijajno, kakor nikdar poprej, vse to se je očitno pokazalo pri pogrebu, tako da niso bile žalne slovesnosti samo počaščenje, primerne veličini in ponenu umrlega vladarja, ampak so postale pravo zadnje poklonstvo, ki je pričelo po svoji grandioznosti in prisrčnosti, kako blagoslovljeno in popolnoma je umrli cesar in kralj izpolnjeval visoko misijo, kateri je več kakor dve človeški življenji posvečeval vso svojo modrost in silo.

Kakor so tam zunaj Junaške avstro-ogrške čete v zvezi z zvestimi zavežnimi navdane najpomenitejše za patriotskega in soglasnega navdušenja ne samo obranile mejo staroslovne domovine, nego so nesle daleč čez nje slavo in sijaj habsburške zavesti v sovražne dežele, tako so se tudi narodi obeh držav monarhije, vse narodnosti, vse stanovi monarhije združili v navdušeni domovinskih ljubomilih, ob prestolu svojega nad vse ljubljenega vladarja, narod bratov, ena sama družina narodov, ki so danes po svojih poklicanih zastopnikih visokočlanega umrlega očeta domovine spremni na zadnji poti. In kakor je iz tisočev topov na vse bojnih frontah ob uru pokopa Franca Jožeta I. zagrmel častni pozdrav, kakršen je nikdar ni bil izkazan nobenemu mrtvemu vladarju, tako so ob uru pokopa kipele vroče molitve ne samo iz srca onih tisočev, ki so se ne posredno udeležili pogreba, onih stotisočev, ki so bili priča tega, svoje

šen od ljudi, je izkazala dvorna straža rajnemu vrhovnemu vojnemu gospodarju čast. Zadnjic se je nagnila v žalno tkanino zavita zastava pred vladarjem.

Skozi velika grajska vrata.

Med bronastima spomenikoma prinsca Eugena in nadvojvode Karla, katerih spomin ni bil nikdar bolj živ, končar v teh usodnih dnevih, doseg spred vod pred spomenikom velike cesarice Marije Terezije, matere hiše Habsburške - Lotrinske, na Ring. Živo plamti ogenj iz žalnih obeliskov pa zunanjih, črno drapiranih Dvornih vradih. Za vojaškim špalijem se gnete ob žalni poti na stotisoči brodu množica. Težke črne zastave plapolajo s palač Ringa in Franc Jožefovega nabrežja, plameni plapolajo na kandelabrih pred Dvorno oporo, gosto zasedena so okna na celi poti.

Čez Ring in Franc Jožefovo nabrežje.

Med spomenikoma Goetheja in Schillerja, mimo Dvorne opore, posvečene cesarju Francu Jožefu imetnosti, gre spred vod preko Opernringa, za katerega palačami sta Umetniški dom in Glasbeni dom tudi priči skrbi pokojnega vladarja za umotnost. Sprevd se pomika na Schwarzenbergov trg, kjer spominja bronasti spomenik slavnega vojskovođe na davno minula junaštva, brambovec v želetju pa na junaštva zadnjih slavnih bojev. Mimo Mešneg parka, Umetnoobrtnega muzeja, novega vojnega ministra, simbola ponajmene brambne sile Avstro - ogrske, v katerem živi napredku Ratetzkega, česar spomenik je dobil tu primeren prostor, dočim predstavljajo nova poslopja trgovske in obrtniške zbornice in poštne hranilnice vse ono, kar je storil rajni cesar tekom svoje dolge blagosloviljenje vlade za trgovino, promet in gospodarski razvoj. Čez Aspernski trg je žalno zastavo na stolpu Uranije, simbola vede, katere pokojni vladar ni nič manj pospeševal, gre žalni sprevod ter se obrne tu na nabrežje, ki nosi ime pokojnega vladarja. Posne palače na tem nabrežju so priče povzdriga trgovine in industrije, ki jim je bil dan v dolgem mirnem času vladce cesarja Franca Jožefa pod njegovo mogočno zaščito, dočim spominja Donavski kanal, ob katerem vodi nabrežna cesta s svojimi novimi napravami, na veliko dobo regulacije Donave, ustvarjeno pod Francem Jožefom, in na pospeševanje plovstva.

Sprevd sprevoda.

V tih žalosti, odkritih glav zre prebivalstvo na impozantni pogrebni voz, ki polagoma gre mimo njega, in kateremu sledi nedogledna odpovedanstva avstrijskih kraljestev in dežel, komitatov in municipijev Ogrske, Hrvatske in Slavonije, mest, neštetičnih korporacij vseh stanov, uradništva, društev. Ko krene sprevod pri Marijinem mostu na Rotenturmsko cesto, se spremstvo, ki je sledilo mrtvaškemu vozu, razide.

V katedrali sv. Štefana.

Medtem so se zbrali člani Najvišje cesarske rodbine, k pogrebniim svečanostim na Dunaj došli člani sorodnih in prijateljskih knežijih rodbin, posebni, odposlanci, diplomatični zbor, tajni svetniki, ministri, dvorni uradniki, uradniki centralnih mest, generaliteti in službe proti častniški zbor, predsedstva in člani občin, avstrijske in ogrske, predstavstva mestnih zastopov prestolnic

Danega in Dunaju, kakor tudi deputacije, pred Stefanovo cerkvijo in v njej, kjer se je prvkrat vršila pogreba slavnost za vladarja iz hiše Habsburške - Lotrinske.

Prihod cesarja in cesarice.

Nekoliko pred 3. uro sta prispele Njuni Veličanstvo cesar Karel in cesarica Cita s svojim dvornim spremstvom pred glavnim portal staroslavenske stolnice.

Cerkvena tla se črno pregrnjena, mogočni stebri so do polovice obdani s črnim suknom in okrašeni z grbi cesarske hiše. Oratoriji so črno oprenjeni, klečala črno prevlečena, z oltarjev vise črne preproge s križi, z vtipanim grbom pokojnega cesarja. Od orjaškega portala do prezbiterija je postavljen vojaški špalir.

Sprejem blagopokojnega cesarja pri portalu.

Na spremstvu, da se bliža mrtvinski sprevod, je odšla Najvišja in visoka gospoda in s svojim določenim klečalom in prostorom v prezbiteriju, nakar se je podal iz zakristije kardinal - knezonadškod dr. Piffi z asistenco škofov in prelatov, stolnega kapitelja in dukovščine po Najvišje truplu k portalu stolnice. Krsta je bila dvignjena z mrtvaškega voza in ekskortirana z duhovščino v cerkev, mladi plemiči in oficirski telesni stražniki so jo nosili v prezbiterij in dvignili na katafalk. Prvi najvišji dvorjanik z štabom, drugi dvorni šarži in dvorni služabniki, ogrski dvorni maršal, generalni in kralji adjutanti kakor tudi knežji komorniki so sledili krsti.

Blagoslovljenje trupla.

Kardinal, knezonadškod dr. Piffi, je stopil k krsti in jo blagoslovil, čemur je v širnem božjem hramu, polnem do zadnjega kotička, prisotno žalno občinstvo sledilo globoko gnijeno in v svečanostnem razpoloženju. Dvajset minut po 3. uri je bila ceremonija končana. Pevci dvorne glasbe so pretresljivo zapeli »Liber«, komorni služabniki so dvignili krsto in jo nosili z enako ekskerto na voz kakor prej z voza.

Iz cerkve sv. Štefana do kapucinov.

Če je pogrebni sprevod že po svojem sijaju napravil na vsakega najmogočnejši vtisk, se je ta vtisk vsed častnega spremstva na potu iz cerkve sv. Stefana do kapucinov še povečal.

Neposredno za mrtvaškim vozom so karakala cesar Karel in cesarica Cita in med njima prestolonaslednik nadvojvoda Franc Jožef Oton, v beli obleki, s črnim trakom na levi roki in črnim pasom, tesno se držeč svojih staršev. Neposredno so potem sledili bavarski, saksonski in bolgarski kralj, nemški in turški prestolonaslednik, švedski prestolonaslednik, infant Ferdinand španski, princ Waldemar Danski, otroci bolgarskega kralja, saksonski prestolonaslednik, bavarski in saksonski princi, vojvoda Filip Albreht württemberški, nadvojvodji badenski in saksowemarski, drugi nemški knezi in zastopnik krediva Ibrahim Hilmi. Njim so sledili vsi nadvojvode, potem kraljica bavarska, princezinja Matilda saksonska, vojvodinja württemberška in parska, sestra rajne cesarice grofica Trani, nadvojvodinja, med njimi hčeri umrela cesarja Gisela in Marija Valerija, cesarjeva vnukinja kneginja Elizabeta Windischgrätz, grofica Štefanijska Lojnyay, soproga rajneke prestolonaslednika, otroci pokojnega prestol-

naslednika Franca Ferdinanda, bavarške in saksanske princesse, člani rodbin Braganza, Lichtenstein in Hohenlohe, knez in knezinja Radzwill, knez in knezinja Czartoryski ter vojvoda Ratibor. Sledila so inozemska odpolanstva in odpolanstva oficirskih zborov. Razen sorodnikov so položili tudi člani inozemskih vladarskih rodbin krasne vence na grob. Vzde silnemu navalu občinstva, se ni zgredila niti ena nezgoda. Občinstvo se je izborno vedlo.

V kapucinski cerkvi.

Duhovščina je sprejela krsto, ki je bila prenešena v cerkev in postavljena na katafalk. Najvišja in visoka gospoda in istotako vse osebe, ki so spremjale Najvišje truplo na tem zadnjem delu poti, so šle v popolnoma črno oviti cerkvi vsaka na svoje določeno mesto.

Se enkrat se je izvršilo blagoslovljenje Najvišega trupla, zopet so pevci zapeli »Liber«, potem je bila krsta dvignjena in prenešena med žalnimi molitvami in v svitu hakelj, kapucini so korakali pred njo, dol v grobnico.

Združen s sinom in soprogo.

S solzami v očeh, gnijeni bolesti so zrli člani Najvišje cesarske hiše in drugi zbrani za krsto, kateri so sledili v grobničo Njegovo Veličanstvo cesar Karel, prvi najvišji dvorjanik z dvorjansko palico in obočje komornika. Tukaj je bila položena krsta po želji pokojnega vladarja med krsti pokojnega cesarja Elizabete in prestolonaslednika Rudolfa. Po končanem blagoslovljenju in žalnih molitvah je oddal prvi najvišji dvorjanik ključ krste gvardijanu, kapucinov in jo priporočil njegovemu varstvu, nakar se je vladar s spremstvom vrnil v cerkev. Nato je Najvišja in visoka gospoda zapustila cerkev.

Dokončano je ...

Večerni mrak je legal na zemljo, ko je bila žalna svečanost končana. Kdor ji je bil priča, temu ostane za vedno v spominu manifestacija ljubezni in spoštovanja za vladarja, katerega zemski ostanki so bili danes položeni k večnemu počitku v grobniči njegovih dedov. Cesarska grobniča pa bo odslej kraj, kamor bodo romali domačini, da izkažejo v Bogu počivajočemu vladarju svojo ljubezen in spoštovanje še v poznih časih.

POKLONITEV DVORA PRED CESARJEM KARLOM.

Dunaj, 30. novembra. (Kor. ur.) Njih Veličanstvo cesar Karel in cesarica Cita sta danes ob 5. popoldne spremeli na dvoru poklonitev vseh na Dunaju se mudečih članov najvišje cesarske hiše.

NA DAN POGREBA V LJUBLJANI.

Ljubljana je bila včeraj popolnje mračna in žalostna. Na ulicah je bilo sicer več ljudi kot po navadi, toda videl si same resne obrale, nikjer ni bilo opažati one živahnosti, ki je sicer ljubezni znak značaja slovenske prestolnice. Trgovine so bile zaprte, v izložbenih oknih so gorele lučice pred žalno okrašenimi kipi in podobami pokojnega cesarja, nepremenično so visele s hiš žalne stavbe v vlažnem zraku novembarskega popoldne.

Pogovori občinstva so veljali žalostno - sijajnemu sprevodu, ki se je vršil ob tej uri na cesarskem Dunaju,

liko donarja? O, Žunič ne opehari nikogar. Poslušaj, kako zvoni. Vidiš, pole roke imaš. Odkrij se, pa prešo še enkrat v klobuk.

Odkril se je Šimon in stisnil klobuk med koleni. Spuščal je dolgo, prav počasi, kromo za krono. Ko je preštel, je povlekel iz žepa mehur in ga napolnil skoro do vrha.

Žunič je vstal in se protegnil. Gledal je, kako zavezuje Šimon mehur, kako ga obrača in išče, da ne bi bil na kakem mestu preguljen. Dejal je, kakor bi mu ukazal:

»Vtakni v žep, pa reci, da sem pošten. Zdaj pa povej, če imaš vse papirje od gospoke?« Namršil je obrovi.

Šimon je vstajal, pokimal in odgovoril na tih:

»Imam, prav vse imam. Imam papirje, imam denarja, samo doma nisam.«

Žunič se je rasjelil:

»Daj nazaj, očitati mi!«

»Ne boli neumem, kdo fi očita? Pridel mi je, načela se mi, pa bo kmalu boljše. Samo da prideš črno naše kriče, pa bom posabil.«

»Nisem sili, hotel si sam in jas plakam, ker sem pošten. Zdaj pa le kri, ali si žui, kdo je bilo polnoči? Se do moje žene in mojih otrok se posloviti, midva pa ostaneva zaseben posilstvo. Ce ne boš znaš — x

misi se v enomer hitele tja, srca so spremilajo pokojnega cesarja na zadnji poti. Mnogi so se podali na Slovenski trg, pred kip pokojnega vladarja, katerega resno - dobrotljivi izraz se je v belom miramarju svetil iz zelenja. Na mostu cesarja Franca Jožefa so goreli mogočni kandelabri.

Ure po mestu so bile štiri ... V kapucinski grobnici na Dunaju je odmeval zadnji »Liber«, pričelo se je mračiti ... Po trgovinah so zopet zahreščala vrata, Ljubljana se je vračala k vsakdanju življenju. Mračno je in otočno je spretele proti večeru našo prestolnico radostna vest. Na ulicah si zapazili novo živahnost in kmalu je šlo vprašanje od ust do ust: Si že sliši? Cesar je pisal županu!

Dogodki na bojiščih.

Maše uradno poročilo.

Dunaj, 30. novembra. (Kor. ur.) Uradno se razglaša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna skupina gfm. v Mackensa.

Uspešno prodriajoča donavska armada je od prehoda preko Donave pripeljala 45 častnikov, 2421 mož, 2 težke topa in 36 poljskih topov, 7 drugih topov in 7 strojnih pušk.

Armadna fronta generalobersta nadvojvoda Jožefa.

Čete generala v. Falkenhayna se vzele včeraj Pitesci in Campolung. V Campolungu so vjele 17 častnikov in 1200 mož ter plemile 7 topov in številni vojni material. Med donilno Uz in Tatarskim prelazom so nadaljevali Rusi z veliko porabo ljudi v razbremenitev svojega težko ogrožanega romunskega zaveznika dolocene napade. Armati generalov v. Arza in v. Kövessa sta stali skoro na celih frontih dan in noč v ljeti borbi proti vedno novim sovražnim sunkom. Na mnogih točkah se je vršil boj mož proti možu. Ruski naval se je zlomil. Mali krajevni uspehl ne morejo izpremeniti ničesar na tem, da so bile velike sovražne žrtve tudi včeraj brezuspešne. Boj se nadaljuje.

Armadna fronta generalobersta nadvojvoda prince Leopolda Bavarskega.

Ničesar pomembnega.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Vzhodno od Gorice in na Kraški visoki planoti je bil artiljerijski ogenj časih zelo živahan.

JUGO - VZHODNO BOJIŠČE.

V Albaniji neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer. fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 30. novembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Fronta generalobersta vojvode Albretha Württemberškega:

V loku pri Ypresu so po močni artiljerijski pripravi sovražni oddelki na nekako 3 kilometre široki fronti napadli naše pozicije. Zavrnil smo jih z ognjem, na nekaterih točkah v bližinskem boju.

Ameriki, pa pridi nazaj, pri meni boži do smrti. Žunič je vzel svečilo in Šimon je šel sklonjen čisto k tloru za njim.

Zena mu je podala izpod očesa svojo gorko roko. Šimon je zapazil v njenih očeh solze in tudi njegove oči so postale mokre.

»Simon, potolaži se, saj greš k svojim,« je dejala, om pa se je obrnil. Še je k peči, potegnil za nogo potnajstletnega fanteta, ki je spal na klopi, in ko so ni prebudili, je rekel v jokajočem glasu Žuniču:

»Reci Jernejku, naj ne pozabi na kravo in naj je žene že danes zjutraj s twojo živino na pašo.«

Peter se je zasmehjal:

»Ne boli otročji, kajpa da bo gnat. Tako bomo delali, kakor ti doslo.«

Pogledal je Šimon še enkrat krog sebe, na strop, na stene, na vse

Proti Bukarešti.

Falkenhaynove in Mackensenove kolone nadaljujejo svoje koncentrično prodiranje proti Bukarešti. V sredo so prebile naše in nemške čete trdno zavražno pozicijo pri Campolungu ter so si tako odprle pot preko Triesavskega prelaza proti jugu. Campolung je z bogatim plenom vred v naših rokah. Tudi Mackensenova donavská armada, ki prodira čez odsek Vede proti severo - vzhodu, našteva bogat plen. Romuni se na vsej fronti huto upirajo ter se zanašajo na razbremenilni učinek ruske protiofenzive ob vzhodni sedmograški meji in v Gozdnatih Karpatih. Navzlic ogromnim naporom russki čet, ki se z vso silo zaganjajo proti armadam generalov v. Arza in v. Kóvessa, pa se ta učinek dosegel še prav nič ni pojavi. S svojo premočjo so Rusi sicer dosegli nekaj lokalnih uspehov, obrambni zid, ki ga tvorijo tu na boku Falkenhaynovega velikega podjetja naše in nemške čete, pa je popolnoma intakt.

Poročila iz ententnih dežel pravijo, da prevzame veliki knez Nikolaj Nikolajevič vzhodno poveljstvo nad romunsko - russkimi armadam. Ne verjamemo, da bi se hotel bivši generalisimus ruske armade, kateremu ni nikdo odrekal vojaških sposobnosti, pri prvem zopetnem nastopu na evropskih bojiščih izpostaviti katastrofi, ki grozi združenim russko-romunskim armadam in prevzeti odgovornost za dogodek, ki so jih zadržili drugi.

Prva romunska armada v razsulu.

Lokalanzeiger prinaša iz Bukarešte poročilo, ki je prišlo brezljivo in Flamande na zapadnem Vlaškem:

Prva romunska armada je v polnem razsulu, dasiravno do sedaj še ni izgubila preveč vjetih. Vendar so posamezni kadri izgubljeni in mnogo oddelkov z manj vrednimi častniki in možni je zapustilo čete ter so skriti v kmetskih hišah, deloma morda celo sovražniku za hrbotom. Stab prve armade ni mogel poskusiti se prebiti, da se združi z romunskimi glavnimi četami. Pri opustitvi Crajove ki se je izvršila z vso naglico je ostala tam vsa artiljerijska municija. Zato vlada pri teh četah veliko pomanjkanje municije. Pri pregrupiranju čet so se pokazale velike težkoče glede preskrbe živil zradi pomanjkanja želesnic. Vojaštvu so odkazane pičle količine. Vodstvo prve armade se namerava do skrajnosti upirati misli pa, da se bo moglo držati le malo dni.

Rusi v Moldaviji.

Iz Londona poročajo, da se Russi zasedli vso Moldavijo.

Curtea d' Arges.

Berolin, 30. novembra. (K. ur.) Wolfov urad poroča: Z zavzetjem mesta Curtea d' Arges so prišli tudi tam se nahajajoči romunski kraljevski grobovi pod varstvo nemških čet. Cesar Viljem je ukazal, da morajo nemške čete, ki pridejo skozi mesto, položiti vence na grob umrlega kralja Karla.

Romunska vlada se preselila v Jassy.

Bern, 30. novembra. (K. u.) Glasom francoskih poročil se preseli romunska vlada v Jassy. Tudi inozemska poslanstva se preselijo tja.

Vojna z Italijo.

ITALIJANSKO URADNO POREČILO.

29. novembra. Na vsej fronti običajni topovski boji, ki so bili posebno živahnii v zoni vzhodno Gorice. Kljub trajajočemu slabemu vremenu smo motili z dobro merjenim ognjem gibanje sovražnih čet v Vipavski dolini. Na Krasu so z vmeno nadaljevali ojačevalna dela. Naš učinkoviti zaporni ogenj in mali napadi naših patrulj so motili vojaško delovanje v sovražnem taboru.

Zivahan topovski ogenj na Goriskem.

Za deseto ofenzivo se pripravljajo Italijani tako dolgo časa. Ko je končala deveta ofenziva z zelo občutnimi izgubami za Italijane, je italijansko časopisje napovedovalo kratek odmor, kateremu sledi grozovit sunek. Deveto ofenzivo so bili začeli ravno pred mesecem dni. Ker so jo kmalu končali in grozili takoj z novim udarcem, se je pričakovalo nogega ogromnega topovskega ognja in strašnega klanja še v mesecu novembru. Začeli so že bili streljati iz svetih topov, tako na breko in traj-

no, da se je maglo to smatrati za uvod zopetnega krvavega boreja, ali kmalu so popustili, pa tudi vreme ni bilo ugodno za vojne operacije. Tako je prišel konec novembra brez nove kraške bitke in nastopili smo decembra. Snočno poročilo nam naznana po dolgi neizpremenjenem položaju, da je bil topovski ogenj vzhodno Gorice in na kraški planoti od časa do časa zelo živahan. Torej zopet topovsko delovanje, ki se more smatrati za pričetek desete ofenzive, ako se zopet ne premislijo Italijani in ako ne bo vreme zopet neugodno. Iz njihovega odlašanja pa se vsekakor vidi, da čutijo vso težkoč bojevanja na Krasu in so si svesti, da jih čakajo ovire, katere bi seveda radi premagali ali po dosedanjih izkušnjah ni in ni pravega upanja, da bi vrgli te ovire in zavojevali Komensko planoto ter korakali proti Trstu. Iz raznih poročil smo se mogli prepričati, da Italijani proučavajo fronto in njene težave in napravljajo načrte za novo ofenzivo, ali poskusili in proučavali so že običajenje uspeha pa jim niso prinesli vsi poskusi in proučavanja in tudi novi še tako proučeni sunek, katerega napovedujejo, se bo razbil ob vedno krepljši obrambi.

Izmenjava vjetnikov z Italijo.

Chiasso, 29. novembra. (Kor. u.) Danes zjutraj ob enčetrt na 9. je prišel sanitetni vlak pod najskrbnejšim in najtočnejšim nadzorstvom polkovnika dr. Bohnega in dr. Realijter gospa polkovnikova Bohnjeve naše ranjene vojake iz Koma v Švicico, da jih popelje v domovino. Ranjenici so: poročnik Lohr in 189 vojakov, med njimi deset šaržev. Vse narodnosti so zastopane, posebno Ogrji. Vojniki, katerih večina je ranjena na ekstremitetih (deloma, karor se zdi, z dum-dum streli) in nekaj na očeh, ki pa morajo skoro vsi še ležati, so se čutili presrečne, da so zapustili vjetniška taborišča in sanitetne zavode Italije ter da morejo pozabiti v dobro jim hoteči družbi spomine načrtnih doživljajev. Imenom avstro-ogrškega poslanstva v Bernu sta pozdravila stotnik Pavelič in novi konzul v Lugu Edel v Chiassu vračajoč se ranjence in se pomenila z njimi v njihovem mateninem težku sočutno o doživljajih.

Lugano, 29. novembra. (Kor. u.) V Lugano sta stopila na sanitetni vlak avstro-ogrški poslanik v Bernu baron Oager in vojaški ataše polkovnik v zborni generalnega stabu v. Einem, ki sta spremljala transport do avstrijske meje. Vračajoče se so pozdravljali v Švici povsodi in jim dajali darila.

Bitka ob Sommi.

FRANCOSKO URADNO POREČILO.

28. novembra zvečer. Srednje artiljerijsko delovanje v pokrajini ob Sommi in v odseku Douaumont. Na ostali fronti mir.

29. novembra popoldne. Preeč veliko delovanje obeh artiljerij južno ob Somme in v odsekih Baches in Pressoire. Na ostalih frontah ničesar novega.

29. novembra zvečer. Nemški napad na neko našo postojanko pri La Fille Morte smo z ročnimi granatami zavrnili. Od časa do časa delovanje topov v odseku Douaumont-Vaux.

Belgijsko uradno poročilo.

28. novembra. Z belgijske fronte ni ničesar poročati.

ANGLEŠKO URADNO POREČILO.

28. novembra zvečer. Ob Aneri močno sovražno artiljerijsko delovanje. Odgovorili smo takoj in učinkovito. Sovražnik je obstreljal južni del Soucheza. Obložili smo pokrajino La Bassée zelo uspešno zognjem.

Zbitka »Zepelin«.

London, 29. novembra. (Kor. u.) Zrakoplov, ki je bil zbit ob obali pri Durbanu, je bil prvi zrakoplov, ki so ga videli ob polnoči prihajati. Pet minut pozneje, ko so zagledali zrakoplov, so ga zadele kroglice topov.

Na razdaljo 30 milj je bilo videti, kako je zrakoplov gorel. Kmalu potem, ko so granate zrakoplov zadele, je bilo videti, kako se je »Zepelin« prelomil na dva dela ter s posadko vred padel v morje.

Drugi zrakoplov, ki je bil zbit ob obali Norfolka, so zagledali ob 5. uri 45 minut zjutraj. Vozil se je počasi v veliki višini. Deset minut pozneje, ko so letala izsledila zrakoplov, je bilo videti, kako se je zrakoplov prelomil in kakor kamen padel v morje. Ta zrakoplov je bil na majhnem delu srednjih grofij zmetal kakih 12 bomb, ki pa niso napravile resne škode. Količar sa da konstatirati, so videli na

severo - vzhodni obali še tretji zrakoplov, o katerem pa je le malo znanega.

Civilna služba v Nemčiji.

Berolin, 30. novembra. (K. u.) Državni zbor je sprejel zakon o civilni službeni dolžnosti v drugem bratu. Tretje branje se vrši v soboto.

Civilna služba na Angleškem.

Iz Londona poročajo, da je Anglia odločena, najprej popolnoma izčrpati slovenski material kolonij, predno bo v lastni deželi uvelia civilno službeno dolžnost. V Kanadi so že ustavili komisijo za nadziranje razpoložljivih sredstev.

Stavka v Creusotovi tovarni.

V Creusotovi tovarni je prišlo do stavke kitajskega delavcev. Orožništvo je streljalo. Med kitajskimi delavci in francoskimi orožništvo je pričakovati konflikt.

»Deutschland«.

Iz Haaga poročajo: V angleški poslanski zbornici je Mac Master vprašal vlado, če je nemški podmorški čoln »Deutschland« res zapustil Ameriko in popeljal seboj nikel, ki je bil pridobljen v kanadskih rudnikih. — Državni podtnajnik Cecil je izjavil, da je »Deutschland« res odpotoval iz Amerike, da pa nič gotovega ne ve, kako blago je peljal seboj. Vlada je že začetkom vojne ukenila vse potrebno, da prepreči izvoz kanadskega nikla.

»Deutschland«.

Iz Haaga poročajo: V angleški poslanski zbornici je Mac Master vprašal vlado, če je nemški podmorški čoln »Deutschland« res zapustil Ameriko in popeljal seboj nikel, ki je bil pridobljen v kanadskih rudnikih. — Državni podtnajnik Cecil je izjavil, da je »Deutschland« res odpotoval iz Amerike, da pa nič gotovega ne ve, kako blago je peljal seboj. Vlada je že začetkom vojne ukenila vse potrebno, da prepreči izvoz kanadskega nikla.

Ruska ofenziva v Karpatih in v Galiciji.

Rusi so pričeli z veliko ofenzivo od Brodov do vzhodnih sedmograških prelazov. Rusi navaljujejo zlasti ob Zloti Lipi ter v Gozdnatih Karpatih. Njihova ofenziva se še ni popolnoma razvila. Prinesla jim ni dosedaj nobenega važnega uspeha, pač pa jim je povzročila ogromne izgube. Rusko ofenzivo je smatrati za razbremenilno podjetje v prilog Romuniji.

Dunaj, 30. novembra. (Kor. u.) Iz vojnega poročevalskega stana poročajo dne 30. novembra zvečer:

Na Romunskem potekajo operacije po načrtu. Bitka v Karnatih trajala. Vedno iznova naskakujejo Rusi naše čete. Izgube sovražnika, ki ne more nikjer predeti, so izredno velike. Ob Zloti Lipi so zavrnile otomanske čete neki sunek.

Poliske čete v Varšavi.

Danes dopoldne se je vršil slovenski vhod poliskih čet v Varšavo z defiliranjem pred generalnim gubernatorjem.

Prememba v ruskem ministrstvu.

»Lokalanzeiger«javlja: Napredni klub ruske dume je na čas novemu ministrskemu predsedniku Trepovu priredil banket. V imenu naprednih strank je Židovski napl ministerkemu predsedniku, češ, da je njegovo imenovanje sreča za Rusijo. Potem se je obrnil do angleškega poslanika Buchanana, ki se je banketa udeležil ter ga imenoval svetovalca, ki ga Rusija v tej, za vse diplomate tako težki dobi ne more pogrešati. Izrekel je upanje, da bo Buchanan podpiral Trepova ravnotako, kakor svoj čas Sazonova.

Boj za pot na Prilep.

Francosko uradno poročilo.

28. novembra popoldne. Orijentska armada. Dne 28. novembra so Zuavi skupaj s srbskimi četami izvršili sijajen napad v pokrajini severo - vzhodno od Bitolja ter zavojevali višino 1050. Kljub njegovim naporom se sovražniku ni posrečilo, prepoditi nas iz te pozicije, ki je močno utrdil. Štiri protinapade Nemcev in Bolgarov so naše čete zavrnile ter sovražniku prizadevale krvave izgube.

Angleško uradno poročilo.

28. novembra. Solunski fronta. Naše čete so po potrebnem artiljerijski pripravi napadle sovražne jarke severovzhodno Mazukova. Napad je imel popolen uspeh. Mnogo sovražnikov je bilo ubitih in več vjetih. Jarke smo razdeljali.

Homatije na Grškem.

Frankfurt, 30. novembra. »Frankfurter Zeitung« javlja iz Carigrada: Angleški in russki poslanik sta se iz Aten presejili v Solun, ker se ob kralju in kraljici stoeči krog čedalje bolj krči in je samo še vprašanje časa, kdaj bo dinastija odstavljenja in proglašena republika. Russki in angleški dvor sta v ozkih rodbinskih zvezah z grškim dvorom in nečeta, da

bi bila russki in angleški poslanik prvi pripravljajoči se dogodkov. Francije ne ovirajo taki oziri in izvede le svoj lastni načrt. Zato je ostala francoska diplomacija v Atenah.

Atene za kralja.

V Atenah je razpoloženje zelo potrto. Vse prebivalstvo je za kralja. V Atenah so odločeni, da se do skrajnega upirajo ententi. Čete niti ne misljijo na to, da bi izročile orožje, niti če bi bil kralj prisiljen to ukazati.

Venizelos ne zapusti Soluna. Takoj, ko je admiral Fournet dosegel, da so se poslaniki centralnih držav odstranili, so ententi poslaniki demonstrativno zapustili Atene in se preselili v Solun, tako da sedaj v Atenah ni nobenega diplomata več. Vsled brezobzirnosti entente je pričakovati konflikt.

Na Grškem ni pomankanja, ker prihaja vse v obilni meri iz Amerike. Anglia pa je puščala poslalne sami v partijah na Grško, nakar je Amerika protestirala pri Greyu. Sedaj je življenje v Atenah precej poceni, tako stane 1 oka (1¹/₄ kg) sladkorja 2 drahmi (1 K 90 vin.), kruh 80 lepta, meso 4 drahme. Te cene bi se seveda takoj izpremenile, če bi izvedli Angleži in Franci izzadranje Grške.

Grški vojni minister odstopil.

Atene, 30. novembra. (Kor. ur.) Reuter poroča: Vojni minister je iz zdravstvenih razlogov demisijonal. General Hezyopoulos, ki se mudi sedaj na Krfu, bo stopil na njegovo mesto. Tako dolgo, da doseg v Ateni, bo notranje ministrstvo vodilo posle volnega ministrstva.

Grški topovi.

London, 30. novembra. (Kor. u.) »Morning Post« poroča iz Aten: Pred nekaj časom ustanovljena vojška zveza je poskrbela za to, da so se spravili vsi topovi in vse zaloge municije iz atenskih skladis v okolico Parnasa. »Times« poročajo iz Aten: Italijansko poslaništvo je dobilo zagotovilo, da bo grška vlada odpoklicala vse častnike, ki so bili udeleženi pri protitalijanski agitaciji v Epiru.

</

inu, nadalje imamo enega nadškofa v Zadru in tri nadškofe v Lvovu. Ti vsi so katolički nadškofi in sicer so v Lvovu en rimsko-katolički, en grško-katolički in en armensko-katolički nadškof. V Černovicah se nahaja tudi pravoslaven nadškof, ki je istotako član gosposke zbornice. Izmed škofov pa so edinole oni člani gosposke zbornice, ki imajo knežji naslov, t. s. ljubljanski, mirenski, celovški, graški, tridentski in briksenski škof. Vseh takih cerkevnih dostojanstvenikov je tedaj 16, med njimi trije Slovenci in en Hrvat. Dočim Jugoslovani med dednimi člani plemenitaskih rodov sploh niso zastopani, je njihovo število med cerkevnimi dostojanstveniki izdatno. 4) V priznanju zaslug za državo ali cerkev, za znanost ali umetnost imenuje avstrijski cesar izmed avstrijskih državljanov dosmrtnje člane gosposke zbornice. Njihovo število ne sme biti pod 150 in ne nad 170. Ker znača sedanje število teh članov le 118, imamo pred sklicevanjem parlementa pričakovati nova imenovanja in sicer bo 32 do 52 novih dosmrtnih članov imenovanih. Izmed teh 150 do 170 dosmrtnih članov je izredno malo Jugoslovjanov, namreč je en Slovenc (bivši kranjski deželni glavar pl. Detela) in dva Hrvata (slavist vitez Jagić in vpojeni dvorni svetnik vitez Vuković). Ako avstrijske nadvojvodje odstojemo, je vseh članov gosposke zbornice 256 do 276, a med njimi le štiri Slovenci in 3 Hrvati.

Razne politične vesti.

= Neodvisna Poljska. Listi poročajo, da so na delu različni vplivi, naj bi na Ruskem živeči Poljaki s skupnim protestom se izrekli proti izločitvi Poljske iz zveze ruskega carstva. Na vseslovenskem shodu, ki se je pred kratkim vršil v Petrogradu, je Čudovski poudarjal, da je spas Poljakov samo v Rusiji, ki je Poljakom obljubila avtonomijo. Dr. Vergou je predlagal resolucijo, ki proglaša sklep centralnih držav glede Poljske za provokacijo. Poljak Pavlovski je zahteval, naj se sklepanje o Vergunovi resoluciji prepusti posebnemu poljskemu zborovanju, dočim je Poljak Schelking izjavil, da o avtonomiji Poljske sploh ni treba obravnavati, češ, če bo zavojevana, more biti govor le o njeni neodvisnosti, ne o njeni avtonomiji. Sprejet je bil Vergounov predlog.

= Mađarski pisatelj o Slovilih. Slavni mađarski pripovednik Motric Jókai piše v svojem kako interesantnem romanu „Szomorú napok“ („Zlostni dni“) v X. poglavju o Slovilih na Ogrskem tole: „Kakšna odprta pota se nudijo slovenskim plemenom na Ogrskem, da postanejo večik in slovec narod, da si pridobijo sloves v zgodbini! Slovani ogresi imajo tako dosti prijogenega razuma in doveznosti izobrazbo in omiku; njih marljivost in varčnost je občudovanja vredna, njih narodno življenje, njih pesmi in načini izvirne poezije, njih čuvstveno življenje je ne-pokvarjeno in njih srce dobro“. Tudi v nekaterih drugih romanih kaže Jókai, da je dačel od šovinizma in da ima gorko srce za Slovake. Značilne so tudi njegove besede v istem poglavju, ko popisuje metodo na nekih soleh na Ogrskem: „Pri javnih preizkušnjah (izpitih) so deklamirali mađarske pesmi in to s takim ponosom, s takim izzivajočim ognjem, da so vse navzočni pliskali, med njimi tudi mnogo takih, ki niso razumeli niti ene besede mađarske.“ O bogatih mađarskih dijakih pravi: „Bahajo se s svojo narodnostjo so zasmehovali druge (revne, pridne dijake), samo zato, ker so bili Slovaki.“ — Janko Koš.

Peto vojno posojilo.

Goriški deželni odbor razposilja sledeči oklic:

Sodeželan! Bojna vihra divja z neznanjano močjo dalje, gigantska borba je še v polnem teku, a iz dosedanjih, občudovanja vrednih uspehov naše slavne armade se da z gotovostjo računati na sijajno končno zmago naše pravične stvari. To so začeli uvidevati tudi naši sovražniki in boli in bolj prodira med njimi želja po sklenitvi miru. — želja, ki jo bodo tudi njihovi vodilni krogci moralni v doglednem času resno upoštavati, kajti brezuspešnost vseh njihovih večjih bojnih akcij proti nam jih mora končno vendarje dovesti do prepicanja, da nas v tej vsliljeni nam vojni ne bodo premagali nikdar. Imeli so dovolj prilike občudovati dejo v vztrajnost avstrijskih narodov, katerih žilavost in trdna volja po izvojevanju zmage je naraščala tem silnejše, čim bolj se je množilo število sovražnikov monarhije. Ti narodi bodo tudi sedaj pokazali svojo silo, svojo moč, svojo posodobino

in s tem podali nov dokaz, da hočejo do srečnega konca razsajalce vojne neomahljivo vztrajati skupno z našo neprekosljivo armado. Peto vojno posojilo. Prva oblika posojila je 5^{1/2}% amortizočno vojno posojilo, ki se vrne v 40 letih. Druga oblika je 5^{1/2}% posojilo na zakladne liste, ki se popolnoma vrne v 5^{1/2}.

Kakor prejšnja posojila, bodo tudi peto vojno posojilo naredilo podpisovalcem gotova Jamstva. Kakor že omenjeno, se bodo izplačevala podpisovalcem tako visoke obresti, da se načožitev denarja v vojno posojilo bogato izplača. Ne glede na našo patriotsko dolžnost, da podpremo državo v sedanjih težkih časih, imamo torej tudi ugodnost, da ob tako veliki garanciji, kakor nam jo nudi država, nam nese posojeni denar le-pe dobitke.

Pozivljamo vse javne uprave, deželnarje, društva, skupštine in vse zasebnike na Goriškem, da vsak po svoji moči podpiše peto vojno posojilo. Nadejamo se zatrdo, da naša dežela bo, kakor pri prejšnjih vojnih posojilih, tako tudi pri petem posojilu zavzemala odlično mesto med podpisovalci in da bo s tem podala nov dokaz, kako se zna zavzeti za obrambo domovine.

Z upanstvom se nalaga, da takoj sklicajo starešinske in vse zasebnike, v katerih naj se razpravlja o znesku, ki se naj podpiše v imenu županije. Prepis zapisnika dotične starešinske seje naj se potem nemudoma predloži deželnemu odboru v odobritev. Dalje se županstvo načira, da poizvedo v sporodku deželnemu odboru, katere zneske so podpisali v občini obstoječi zavodi in društva, zasebniki itd.

Z upanstvom se posilja primerno število izvodov pričujočega poziva z naročilom, da ga porazdele med interesente.

Tudi manj imovitim slojem se nudi ugodna prilika, da se udeleže podpisovanja vojnega posojila s primero majhnimi zneski, s čemur prvič zadoste svoji patriotski dolžnosti, drugič pa načožitev denarja na visoke obresti. V to svrhu bi bilo priporočljivo, da se ustanove v vseki občini ali duhovniji na Goriškem, oziroma v vseh begunskeh taboriščih in begunskeh naselbinah »Društva v podpisovanje vojnega posojila«, za katere je izdala c. k. vlada vzorna pravila. Slična društva so se ustanovila že povodom IV. vojnega posojila v begunske taboriščih in so rodila presestljivo lepe uspehe. Takemu društvu zamore pristopiti vsakdo, ki podpiše najmanj en deželni delež in ga plača v zaporednih mesečnih obrokih. Po razpustitvi društva dobri vsak člen ob razdelitvi društvenerga premoženja ne imenski znesek od vojnega posojila, ki je enak skupnemu znesku njegovega vplačanega deleža, marveč še primerno svoto v gotovini.

Preč, gg dušni pastirji, gg župani, učitelji in drugi sodeželanji se nujno vabijo, da v svojem krogu deležijo na ustanovitev zgoraj omenjenih društev. Priporočamo vsem tem gospodom, da sestavijo društvena pravila na podlagi besedila »Vzornih pravil«, ki jih je izdala vlada, kajti na podlagi takih pravil sme dovoliti ustanovitev društva že okrajna politična oblast.

Društveniki zamorejo podpisovati delež od 25 K ali 100 K in plačujejo dotične zneske v enakih mesečnih obrokih, tako plačajo cel delež najdalje v desetih mesecih.

»Vzorna pravila« se dobe pri vseh državnih uradih.

Od goriškega deželnega odbora na Dolenjščini.

Deželni glavar:
dr. Faidutti.

Vesti iz primorskih dežel.

Razglas. Da se zamore sestaviti natančen seznam vseh Goričanov, sedaj bivajočih v različnih krajih države, se pozivljajo tisti, da naj blagovale nemudoma načnanti svoje sestanke bivališče (natančni naslov) ter navesti tudi ime in priimek vsakega posameznega rodbinskega člena in naslov zadnjega bivališča v Goriči. Vsaka poznejša spremembu bivališča naj se istotaku naznani kakor hitro mogoče temu magistratu. — Mestni magistrat goriški, sedaj v Trstu. — C. kr. vladni komisar.

Mornarji na Krasu. Iz poročila, odobrenega v vojnopreročevalskem stanu, posnemam: Na italijanski fronti ima v streliških jarkih tudi mornarje. V mitem času traja njihovo službovanje štiri zaporedna leta. Privadijo se morja in je vzljubilo, uživajo njega krasoto in prenašajo ravnodušno njega grozote. V današnjem svetovnem vojni pa so se moralni ljudje pričudil

prilikam in tako so tudi mornarji izpostavljeni vojnim dogodkom na kopnem. Hitro so se prilagodili novoemu položaju, zamenjali so svojo modro obliko s sivo za bojno polje in nihovo orožje je enako orožju pehotne. Samo mornarjiško kapo so obdržali ali tudi ta je sive barve. Stara šala o mornarjih na konju je postal sedan resnica. Sedaj v resnici mornarji jahajo konje in vozijo se na dvokolesih. Mornarjem je odrejen na fronti odsek, kjer se nahaja lep kraj morskega kopališča. V atmosferi, ki je prožeta s prijetnim duhom gozda, se dvigajo bele restavracije in držestne vile. Na nasproti obali se vidijo beli stolp. Kaj je to? Oglej. Tam — tako pravijo, hodi italijanski kralj v stolp in zdajhodlegom zre proti Trstu. Tam vprek je Oglej, tukaj pa prod, tu je polno žičnih ovir, bodečih obramb in jam. Tukaj naši mornarji, izkrcani z ladje na obal, kopljijo v znoju svojega čela čvrsta zaščitno v trdem kamnu. V kopališče prihaja sedaj kot edini tuječ italijanski izstrelki, dalekosežni topovi italijanske mornarice mečejo svoje granate tu sem. Ni bol slučajno ta odsek poverjen mornarjem. Oni se borijo na trdih tleh, ali v resnici branijo svoje ladje. Vojna ob Soči ima za cilj v glavnem morje, lepo Jadranovo morje, in to morje in njega bodočnost branijo naši mornarji. Ali niso med njimi samo zreli ljudje, marveč tudi mladeniči, večinoma prostovoljci iz Trsta, dijaki gimnazije, trgovske in navtične šole. Stari so po 17, 18 let, ali obnašajo se in delajo kakor zreli ljudje. Ob morju stoji stražnik-mornar, pogled upri na morje, njegov pogled se širi v veliki svet, sveti si je velikega trenotka obrambe mornarski obali. Mirno stoji, odločno...

Oglasil se je iz ruskega vjetništva Ivan Mikluš iz Soltana pri Gorici. Naslov: Nadporočnik Ivan Mikluš, Jalutorovsk, gubernija Tobolskaja, Rusija (Sibirija).

Razpis natečaja Ena izpraznjena prebenda ustanove za plemenite gospoke poknežene grofije Goriško-Građiščanske se s tem razpisuje z opazko, da imajo prosilke predložiti svoje pršnje v šestih tednih pri goriškem deželnem odboru (Dunaj, I., Parlament). Prošnje, ki so bile predložene deželnemu odboru na podlagi natečaja z dne 3. septembra 1916 štev. 5418/16, veljajo tudi za pričujoči natečaj.

Kdo kaj ve? Jaz, Jožef Kavčič, iz Dornberga h. št. 116, v Dragi, iščem svojo sestro vdovo Marijano poročeno Kobole iz Mirna pri Gorici; imam ji namreč izročiti nekaj denarja in njo vojno plačilno polno. Kdo ve z njen naslov, naj mi ga izvoli poslati pod naslovom: Jožef Kavčič v Metliki št. 34 na Dolenjskem. Stroške mu plačam.

Dnevne vesti.

Zahteva sodelnika nadvojvodine Evgena deželnemu odboru. Deželni glavar dr. Šusteršič je prejel slednjo brzobjavko: »Deželnemu odboru kranjskemu izrekam najtoplješčo zahvalo za v imenu dežele mi izražene čestitke na mojem imenovanju za maršala. — Nad v o d a E v g e n .

Nekovano zlato, kakor tudi cinkine in tuje zlate novce je oddati avstro-ogrski banki ali državnim kupovalnim uradom. Marsikaka robina ima stare, davno že več ne rabljene verižice in prstane, potro lepotičje itd. Vsakdo izpolni patriotsko dolžnost, če odda take stvari državnim kupovalnim uradom, ki plačujejo za nje višjo ceno kakor pred vojsko ali po vojski.

V. avstrijskega vojnega posojila je podpisala Kmettska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani za 400.000 krov. gosp. Ivan Knez, velenje, predsednik trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, za 20.000 krov.

Okrajna branilnica in posojilnica v Škofiji Loka je podpisala pri Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani za 40.000 krov na V. avstrijsko vojno posojilo.

Smartno pri Ljutiji. Junakom nešpolka »Cesarjevič« najiskrenje čestitke k najvišemu odlikovanju. — Smarška dekleta.

Iz ruskega vjetništva sta se oglašila vojaka 27. nešpolka Anton Brulc in Matija Kranj in pošiljata pozdrave znancem in prijateljem.

Najsrčnejše pozdrave slovenskim ženam, dekletom ter vsemi domaćim pošiljajo iz Šoproni, rezervne bolnišnice na Ogrskem: Desetnik Josip Uličić in Kosez (II. Bistrica); dečki: Bojan Birska iz Goričke, Anton Kotterle iz Slančic (Istra), Anton Pejkovič, Selja pri Šumberku, Dolensko, Franc Kameniček iz Rogože pri Mariboru, Leopold Rantaš iz Radgona, Josip Primožič, Tržič, Ivan Pauli iz Domžal.

— Proteze za invalido Invalidom z amputiranimi nogami so se dajajo umetne noge, kar se pa za delavce s težkimi deli, kakor poljedelske in tovarniške, kovače, ključavnarje in t. d. ni obneslo. Te umetne noge se rade pokvarijo in so tako popravila zelo draga, posebno za od večjih mest oddaljene pohabljence. Zato se bodo takim invalidom sedaj dajajo proteze, kakoršne se lahko popravijo v vsaki vaški kovačnici. Posamezni del teh protrez se izdelujejo tovarniškim potom in so tudi na razpolago v rezervni bolnišnici št. 11 na Dunaju, V., Gessergasse 44, ter jih avstrijske sanitete bolnišnice lahko naročajo od tam. Delo na roko bi pomenilo le izgubo časa. Vsekako kaže za take invalide umetne noge opustiti ter jih nadomestiti s protezami. Vsekakor je invalid teden dajajo protezo, s katero bodo tudi iz bolnišnice odpuščeni. Nadomestile naj bi se pa se še le po daljšem času (po enem letu); le invalidi za lažja dela lahko dobre še umetne noge. Tudi, katerim se amputirajo roke, se jim napravijo podlječi primerno proteze. Umetne roke (takovane nedeljske roke) so za invalide le kozmetične vrednosti.

— Za posetnike mestne ljudske kopeli. Doslej so dobivali posetniki mestne ljudske kopeli v Prečni ulici poleg brisače, oziroma rjuhe, tudi koček mila. Ker pa se je milo tako podražilo in ga je tudi zelo težko dobiti, se je uradno odredilo, da se strankam poslej ne bo milo več dajalo, in sicer toliko časa, dokler bodo vladale sedanje razmere. Obiskovalcem mestne ljudske kopeli se v lastnem interesu priporoča, da si vzamejo koček mila s seboj, kadar se gre do kopat. Cene za kopanje ostanejo seve neizpremenjene.

— Preskrba za prihodnje leto. Koširjev obsežni vrt Pred Prulami, kjer je bil svoj čas Mihleisnov prostor za les, je vzel v najem voljaščivo in ga že prav pridno pripravlja za zelenjava. Vrbe ob cesti so, oziroma bodo posekali, vrt pa ogradili. Ker je kompleks velik in dobra zemlja, bodo ta vrt vsekakdo donašal obilo zelenjave, po vojski ga bodo vzel lahko v najem pa kak vrtnar, ki mu bodo že z ozirom na bližino trga jačko dobro služil. Tudi stranke obdržajo za prihodnje leto Na Prulah ves svet, ki jim ga je odstopila mestna občina brezplačno. Istotako je tovarnar Samassa dal Na Prulah svojim delavcem na razpolago ves travnik, ki je že razoran, kakor tudi par drugih zasebnih parcel. Gotovo imajo okoli mesta nekateri posestniki na razpolago še več ledine in bi vsekakdo načrivali dobro, ako bi za prihodnje leto tudi to odstopili revnejšem slojem, da bi si tam vsaj nekaj pridelali. In bi seveda bilo potreba storiti čimprej, dokler je še čas ledino preorati. Vsekakor bi živež ljudem mnogo bolj prav prišel, kakor tistih par likov.

— Ljudskošolske vesti. Zora Možetič, bivša suplentinja v Tolminu, je nameščena za suplentinja v Cerkljah na Dolenjskem. Marija Jakšič v Št. Rupertu.

— Častno svinčenje za 40letno zvestvo službovanje so dobili: vpojeni učitelj Ivan Škrbinc v Višnji gori, nadučitelj Fran Kovac v Zatičini in rušniki delavci v Trbovljah: Fran Drnovšek, Fran Primarni in Ivan Bašelj.

— Izplačevanje vojaških pristojbin se zoperične na mestnem magistratu v torsk, dne 12. decembra 1916 v mest. vojaškem nastanjuvalnem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stranke, ki stanejo v I. mestnem okraju (Poljanški okraj) in v II. mestnem okraju (Mestni trg. Stari trg, Karlovska in Dolenjska cesta) v torsk, dne 12. decembra;

ce 13. V denarnici je bilo samo policijsko dovoljenje za bivanje v Ljubljani in legitimacija za Lubljansko okolico. Kdor je našel denarnico, naj jo odda na označenem stanovanju.

Velika železniška nesreča.

Danes ponoči ob 12. uri 24 min. je zadel na postaji Herczeghalom vsled napačno postavljenih izogibal dajnajski brzovlak v stojecu graški osebni vlak. Več vagonov je bilo razbitih, mnogo oseb je mrtvih, mnogo ranjenih. Število ponosredencev še ni dognano.

Aprovizacija.

+ Nakazilo moko trgovcem. Trgovcem se boste nakazalo moko v ponedeljek, dne 4. decembra, in sicer v mestni posvetovalnici.

+ Prodaja moke strankam se vrši od torka, dne 5. decembra do sobote. Na vsakih desnih deset močnih odrezkov se dobijeta $\frac{1}{4}$ kg pšenice moke za kuho, kg po 66 v. in $\frac{1}{4}$ kg ržene moke, kg po 48 v. Zajedno se trgovce opozarja, da jo po § 19. ces. naredbe z dne 11. junija 1916 št. 176, prepovedano, poleg kupnine za moko zaračunati strankam še kako posebno pristojbino za papirnate vrečice.

+ Oddaja zdroba za otroke je končana. Kdaj se boste zopet oddajali zdrob, se boste pravočasno namerilno.

+ Nakazila za mleko. Zadnje dni hodi nešteto ljudi v Preskrbovalnico za mleko, po nakazila za mleko. Da ne bodo hodiše stranke brez uspešno po uradih in da se uradi po nepotrebrem ne obremenjujo, se prebilvalstvo naproša, naj išče pri Posredovalnicu za mleko — dokler ne bo drugih objav in dokler se vprašanje preskrbe ljubljanskega mesta z mlekom v celoti ne roši — nakazil za mleko le tedaj, če se jim je v zadnjem času odpovedalo mleko in le v slučajih, da potrebuje mleko človek, ki brez mleka sploh živi na more. V tem ozru pridejo v poštev le dojenčki in oni težko bolni, katerim je mleko edino, ali vsaj poglavito in neobhodno živilo. V drugih slučajih žal Preskrbovalnica za mleko sedaj še ne more izdajati nakazil za mleko.

+ Mešana hrma za konje. Dosedat sta se razdelili dva vagona te hrme. Drugi vagon je bil tudi hitro oddan. Sedaj imamo dobiti že tretji vagon te hrme, ki se je nakazal z Dunaja že meseca septembra. Iz tega se vidi, kako počasi se dobavijo kmila od zunaj. Mešano močno hrmo dobivamo iz tvornice za kmila v Perneggu na Štajerskem, ki na našo ponovno dreganje še do danes ni mogla izvršiti naročila. V zadnjem času je promet zaprt, tako da tudi iz tega vzroka ne moremo priči do potrebnih hrme.

+ Deželno mesto za kmila. Stranke, ki so prejele nakazila za otroke, blaga pa še ne, nai potrpijo, ker se blago zaradi ustavljenega železničnega prometa ne more dostaviti. — Sicer se pa stranke opozarjajo tudi na to, da je nakazana kmila treba tekmo 14 dni iz milnov odvzetih, sicer se bodo oddala drugim potrebenjim občinam. Nekatere stranke oziroma županija že sedaj ne store potrebnih korakov za dobavo nakazanih otrobov, dasi dobe na določnih nakazilih potrebnia navodila glede plačila in prejema blaga. Vnovič moramo poudarjati, da so nakazila za otroki ravnotake vrednosti kakor skružne karte, so tedaj samo izkaznice, po katerih je imetnik take nakaznice upravičen dobiti iz notri navedenega milna otrobi. V gotovih slučajih jih dobti proti predplačilu, ki ga mora poslati »Gospodarski zvezde«, v nekaterih slučajih.

Jih pa profi povzeti. Vse to je napisano na določnih nakaznicah in se je treba strankam točne po tem ravnatih in takot potrebitno ukreniti.

+ Uporaba koruze in prosa za setev in krmiljenje. C. kr. kranjska deželna vlada zaukuje: 1. Za semen in krmiljenje smejo kmetovalci od kruze, ki so jo pridelali v lastnem gospodarstvu, porabiti sledete množine: a) od posevne ploskve koruze do vstevi 1 ha 60% celega pridelka; b) od posevne ploskve koruze, znašajoče več kot 1 ha do vstevi 3 ha 50% pridelka; c) od posevne ploskve koruze nad 3 ha 40% celega pridelka. 2. Od prosa, pridelanega v lastnem gospodarstvu, porabiti smejo kmetovalci eno tretjino za same in krmiljenje. 3. Kmetovalci, ki se v § 1 in 2 določenih pravic za krmiljenje in setev ne poslužijo docela, so dolžni ponuditi in prodati preostale množine tam navedenega sadeža vojenskemu prometnemu zavodu za žito. Če ne potrebuje teh množin za dopolnitvenih množin, ki jim pristojajo po uporabi predpisih za Slovensko prehrano.

+ Žito iz Romunske. Na glavnem zborovanju ogrske družbe za vojne produkte je bilo avtentično pojasnjeno, da sta dobili Avstro-Ogrska in Norveška od sačetka decembra 1915 pa do vstopa Romunske v vojno 26 milijonov metrskih stotov z Romunske. Vzite temu velikanskemu uvozu je bilo izhajanje tako težko in se izpad romunskega uvoza seveda sedaj hudo čuti.

Razne stvari.

* Mater je ubil. V Gabloncu na Češkem so našli 40letno perico Kriz ubito. Poleg nje je ležala krvava sečira. Sin smrjnene žene, 22letni Karrel Križ, se je sam oglasil in je priznal, da je svojo mater ubil, ker je razuzano živelca in niso nič zaledli njegovih opomini.

* Ce kdo od vojakov dezertira, se lahko žena od njega loči. To je bistvo razsodbe, ki jo je izreklo dunajsko deželno sodišče. Dunajski končaj je bil poklican za vojaškega delavca, a se ni odzval nego je pobegnil neznano kam. Vojaška oblast ga zasleduje kot dezterterja in seveda tudi njegova žena ne dobiva podprtve. Žena je na to vložila tožbo na letovit zakona, češ, da je mož zlobno zapustil in sodišče je ločitev zakona dovolilo iz krvive moževe.

* Nagrada za usmrčenje ljudi.

Angloški podmorski čoln E 8 je dne 23. oktobra 1915 v Baltiškem morju nemško križarko Princ Adalbert potopil. S to križarko se je potopilo oziroma je zletelo v zrak 600 mož. Londonško pomorsko sodišče je moštvo podmorskoga čolna priznalo nagrade 3000 funtov sterlingov, to je, po starem kurzu 72.000 kron. Ta vsota se razdeli med oficirje in vojake angleškega podmorskega čolna. Za ubitega sovražnika plača torej Angleška povpreč 120 kron. Malo čudna navada!

* Pisma na vlogo, na namestništvo in na policijsko ravnateljstvo. Te dni je stal pred praskim domobranskim divizijskim sodiščem neki uradnik, otožen žaljenja Veličanstva, žaljenja članov cesarske hiše, motenja javnega miru in miru, izsilevanja in veleizdaje. Vse te zločine je storil v vlogah na vlogo, na češko namestništvo, na policijsko ravnateljstvo v Pragi in na županstvo v Žižkovu. Otoženec je priznal, da je spisal in odposlal vse te vloge. Sodišče ga je obsođilo na 15 let težke ječe.

* Sin je zapeljal oceta. Računski podčastnik Edmund Friedrich je kupoval blagovne znamke za svojo stotnijo in je kupljeno blago dosti dražje zaračun-

eval, nego je sam plačal. Svojemu ocetu je še leta 1915. posiljal 1970 K in mu pozneje dal zlatnine za 1300 K, potem 10.600 K in 3300 K. Oče je 10.000 krov naložil na ime svojega sina, 1100 krov pa na svoje ime. —

Stvar je prišla na dan in oče je prišel pred sodišče zaradi udeležbe pri poneverjenju. Prvo sodišče ga je propustilo, kasacilski dvor pa ga je obsođil na 18 mesecev.

* Vitez zlate ostroge. Ze množgo stoletij je stara ogrska navada, da novi kralj po svojem kronanju slavnostno kreira večjo vrsto vitezov zlate ostroge. Tudi letos bo tako. Za viteze zlate ostroge velja numerus clausus: če kateri umrje, dobi naslednika še pri kronanju novega kralja. Vitez zlate ostroge je dandanes samo naslov, ki ne daje nikakih pravic, a na Ogrskem, kjer vladajo še v mnogih ozirih fevdalne razmere, velja ta naslov za prav posebno počesčenje in se nešteto ljudi potuje, da bi postali deležni te časti.

* Številka 13 — številka srča predsednika Wilsona. Pariski »Figaro« dokazuje, da je številka 13 odločilno srečnosna za predstavnika Združenih držav. Že luto Woodrow Wilson šteje 13 črk, ravno tako iteje 13 črk imen njegove soprote Eleanor Wilson. Ko je bil Wilson imenovan za ravnatelja vseeuropske Princeston, je bil — na dan natančno — 13 let profesor na tem zavodu in ostal je ravnatelj 13 let. Ko je prvič kandidiral za predstavnika Združenih držav, je imel odločilni shod dne 13. januarja 1913, a tudi pri sedanji volitvi je odločila številka, kajti odločilo je zanj 13 delegatov države Kalifornija. Številka 13 je torej v Ameriki zaupanja vredna.

* Židovska legija v vojni. Leta 1914. so v Aleksandriji v Egiptu ustanovili legijo Židovskih prostovoljev, ki je šla z angleško armado v vojno na Gallipoli. Od kar so Rimljani razdelili Jeruzalem, je to prva Židovska armada, ki je šla v boj z orožjem. Legiji so pristopili sami mladi izobraženi Židje, deloma pobegli iz Rusije, deloma izključeni iz ruskih šol. Zapovedni jezik je bil hebrejski. Pošejo, da so se jako hrabro borili, zlasti ker jim je bilo obljubljeno, da postane Palestine Židovska država. Ko so morali Angleži opustiti ekspedicijo na Gallipoli, so uvrstili Židovsko legijo v svojo armado, a zdaj se je izmed londonskih Židov začela nova velika agitacija za ustanovitev samostojne Židovske legije, ki naj pomaga ustanoviti samostojno Židovsko državo.

* Iz mariborske okolice. Že pred dnevi smo omenili, da nameravajo izvestni krogci prirediti v St. Ilju nekako nacionalno agitacijo. Čudno se nam je zdelo, kako daleč smoje. Kako se nam že iz St. Ilja poroča, so razni gospodje in dame ves čas pred prireditvijo hodili po vsi okolici ljudi nagovarjati. Če niso imeli zaželenih uspehov, je temu krivo pa le spoznanje naših ljudi, da ne kaže sedaj sredi najhujših viharjev in bojnega groma, še te viharje prenesti tudi na notranje, narodno življenje. In kdor se hoče zabavati, ta se naj zabava, a to naj napravi tako, da ne bode po nepotrebrem kalli narodnega miru. Najprimitivnejše spoštovanje narodnega čuta pa bi tudi vsaj v sedanjih časih zahtevalo, da se pri zabavi opusti vse, kar bi moglo žaliti čut drugega. V St. Ilju ni prostora za politične agitacije.

* Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastna in tisk »Narodne tiskarnice.«

Jakob Filip

gestilničar

danes, dne 1. decembra ob 3. zjutraj, providen z zakramenti za umirejoče po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal. 3679

Pogreb blagopokojnika se vrši v soboto, dne 2. decembra ob 4. popoldne iz hiše začetki Mestni trg St. 11 na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 1. decembra 1916.

Brez posobnega obvestila.

novi pohištvo

in eno zobo in kuhinjo, po nizki cen.

Ponudbe na pisarno dr. Frana Pečka, odvetnika v Ljubljani.

Mama daj „Sida-medu“

ki je najcenejša in najboljša jed vsaki dan do podan v popoldan na kodšček kruha. Za vsako družino zdrava, tečna in najcenejša hrana — zlasti v sedanjem času. 1 za vodnik stane 35 v.

Po pošti se pošilja najmanj 12 zavojkov za 4 krone.

Razpoljalnica: Josip

Bordarje, Ljubljana 3,

Zelenska ulica.

Razglednice umetniške.

in pokrajinske „Marodni knjigarni“ Prešernova ulica 7.

Modni salon.

Cenjenim damam priporočam svojo veliko zalogu najnovnejših klobukov.

V zalogi novi žalni klobuki.

Odprt v opoldanskih urah. — Cene priznane nizke.

Rozi Fabčič, Rimska cesta 6.

POSESTVO

je naprodaj obstoječe iz

6 oral 1550 Štirijaških sežnjev njiv,
7 oral 1233 Štirijaških sežnjev travnikov,
— oral 126 Štirijaških sežnjev vrta,
3 oral 577 Štirijaških sežnjev pašnika,

7 oral 136 Štirijaških sežnjev, gozda dveh hiš, gospodarskega poslopja, vinske kleti, hlevov in kozolca — vse v najboljšem stanju, ležeče tik okrajne ceste Celje-Št. Jur ob juž. žel.

Hiša je pripravna za proizvajanje krčmarske ali druge obrti. — Cena 50.000 K v kateri prečivitne pravice niso vstrele. — Natančnejše podatke se dobijo v pisarni dr. Antona Bežiga, odvetnika v Celju. 3877

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

r. z. z. n. z. v Ljubljani

zniža obrestno mero pri hranilnih vlogah od 1. januarja 1917 dalje na čistih

4 1 0
4 4 0

SKRIVNIK INZUMA VZDOLJ VLOG

Pogreb Njeg. Veličanstva cesarja Frančiška Jožefa na Dunaju bomo videli te dni v Ljubljani v KINO CENTRAL v dež. gledališču.

Od jutri dalje

Henny Porten

v njenem prekrasem najnovjem igroku

„Njen najboljši strel.“

Bi za mladino.

Od jutri dalje pri prvih popoldan. predstavah tudi

velike rodbinske predstave

dostopne tudi mladini.

Več lepaki.

Štvilja Nabo dole v boljši
časi. Pismeno ponudbe na upravo »Slov.
Narod« pod »Štvilja«/3864.

Gospodična želi vsto-
piti za
pričakovanje
zmožna slovenskega, nemškega
in Italij. jezikov v govoru in pisavi,
književodstva, strojopisja in sto-
nografije. 3869
Simon Riberič, Unec pri Rakeku.

Pozor! Pozor! Pozor!
Naprodaj je izvanredno lepo!

posestvo v Ljubljani

g. hišo, gospodarskimi poslopiji z vsemi pritlik-
jami, kakor premičnimi s 10timi osalt-
njive, vrtovi travnik in gozd v sredini
skupnega zemljišča stoji gospodarsko pos-
lopije. — Poizve se pri gostilnici na pre-
merja, Dolonška cesta št. 5. 3869

Povečane slike
do naravne velikosti, kakor tudi
oljnate portrete na platno
izvršuje umetnik po vsaki foto-
grafiji 2491
Davorin Revšek
prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Koledverska ul. 34 a.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrovani tednik so :

Kl približujejo vsak teden **najbolj zanimivih slik** **TEDENSKIE SLIKE** in o drugih važnih aktualnih
domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega člava: posmi, povesti, lepo zanimiv, lep
detektivisti roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojevanja, tehnike
in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 118

TEDENSKIE SLIKE so nepopoliten in nestranski ilustrovani tednik, ki je posvečen le
zabavi in pouku.

TEDENSKIE SLIKE bi naj imela naročno vsaka sobotna, vsaka gofinska, kavarna, briv-
nica, vsako društvo itd. Zahtevajte. **TEDENSKIE SLIKE** povod in pridobijate naročnikov.

TEDENSKIE SLIKE stanejo četrt leta K 3— pol leta K 6.— in celo leto K 12.—. Naročniški dobi kot **magredo velik** ilustrovani kolodr., slike Prešernova, Jurčiča, Gregorčiča in
Aškerca ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si **„TEDENSKIE SLIKE“** takoj!

Poslajte nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko **„TEDENSKIE SLIKE“** brezplačno in
poštne prosti na ogled.

Upravnostna lista **„TEDENSKIE SLIKE“**

Ljubljana, Francoska cesta 102.

Specialni oddelek platna

v trgovini
A. ŠARC lastnica Jakiga Šarc

Ljubljana, Selenburgova ulica 5
nudi že pritočnost za dobiti in cenil nakup:

rjuh
brisalk
prtov
prticev
brisalk

Brisalna ročna

odejnih rjuh
brisaln
permat. biazin
pernic
žepnih rut

Za vojake zimsko perilo.

Dejinika gjivic: K 8,000.000—.

SPRIMERA: Vlogo na knjigino in jih obrestuje po čistih 4 1/4 %.
Vlogo na točki in filo redom proti najugodnejšemu
obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez očita na mero-
torij. Resni davki plača banca iz svojega.
IZVRSNIK IN PRODAJA: Deyza, valuta, vrednosne papirje itd. in sročne
e. iz razredne literije.

Srečajovalni naslov: JADRANSKA.

Pripravna darila za Miklavža

klobukov in čepic vseh vrst za dame in deklice
priporoča po globoko snižani ceni

Modni salon

Stachly Maschke

Židovska ulica 3,

Dvorni trg 1,

Ljubljana.

PRIJAVE za PETO AVSTR. VOJNO POSOJILLO

1.) Štiridesetletna 5 1/2 % amort. držav. posojilo
a K 92— netto od K 50— nom. naprej

2.) 1. junija 1922 plačljive državne zakladnice
a K 96— neto sprejema

ŽIVNOSTENSKA BANKA podružnica TRST

Via Ronterosso 7 in Via Mar. Tereza 20 v lastni palači.

Tozadovna pojasnila se dajo drage volje.

Prodajalka

voča manufakturne in specijaliske
stroke, želi služba.

3876

Naslov pove upravn. »Slov. Narod«.

na prometnem prostoru, ki meri najmanj
6 m v kvadratu. — Pismene ponudbe na
upravn. »Slov. Nar.« pod »Prodajalka«.

3889

Trgovske zasebnosti vojaški

— : 1 INVALID : —

se sprejme za takoj na zaupno mesto v
pomoč gospodarja, event. se sprejme trgovs-

ko naobrazena gospodinja. — Ponudbe na

»Groslov dver« v Bobru pri Celju.

3843

Prazne vreče

vseh vrst in v vsaki množini kupuje
vedno ter plačuje najdraže

trgovska tvrdka

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

3729

Pristen dober

brinjevec

se dobri pri 11

L. SEBENIKU v Spod. ŠIŠKI.

Šolske
: potrebščine :
priporoča
NARODNA KNJIGARNA
v Ljubljani.

:: Tovarna pohištva in stavbnega mizarstva ::
Produktivna združuga ljubljanskih mizarjev
Tržaška cesta (Glince) 3130
se priporoča za vsa v njeno stroko spadajoča
 dela in popravila.

Cvetlični salon
Viktor Bajt

Solenburgova ul. 6, znam glavne pušči.
Sopki, venci s trakovi in napisi se
izdelujejo po najboljšim cenam. Dole
okusno vezano. Velika zaloga krásnih
suhin venčev.

Priporoča se z oddišnim spoštevanjem

Viktor Bajt.

Hodor za brezjeve:

Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Božične in novoletne

kakor tudi umetniške, vojaške in razne druge vrste

RAZGLEDNICE

dalje raznovrstni pisemski papir v mapah, vojno-
poštne dopisnice ter sploh vse v trgovino s papirjem
spadajoče stvari prodaja na dobelo in drobno po naj-
nižjih cenah. 3810

L. Pevalek LJUBLJANA Zidovska ul. 4.

Velika zaloge znakov iz vseh delov sveta!

VABILO

občni zbor

I. društva hišnih posestnikov v Ljubljani,
v sredo, 6. decembra t. l. ob 7. uri zvečer
v hotelu Tratnik, Sv. Petra cesta 25
s statuaričnim dnevnim redom.

Ako bi bil občni zbor zaradi nezadostnega števila navzočih članov ne-
sklepčen, se bo čakalo pol ure po določenem času. Po preteklu tega časa so
navoči ne glede na njih število v vsaki točki-dnevnega reda sklepčni.

ODBOR.

JADRANSKA BANKA

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Rezerve: okrog K 1,000.000—.

Dejinika gjivic: K 8,000.000—.

SPRIMERA: Vlogo na knjigino in jih obrestuje po čistih 4 1/4 %.

Vlogo na točki in filo redom proti najugodnejšemu
obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez očita na mero-
torij. Resni davki plača banca iz svojega.

IZVRSNIK IN PRODAJA: Deyza, valuta, vrednosne papirje itd. in sročne
e. iz razredne literije.

Centrala:

Trešnjevka

Bebrovnik

Bunjar

Kotor

Mukšnik

Opatija

Spiljet

Šibenik

Zadar

NEKONTRADA: Menice, devize, vrednosne papirje itd.

IZDAJA: Čeba, sakaznice in akreditive na vse tu- in inozemska mesta.

DAJE PRIMOGUME: na blago, lažče v javnih skladisčih.

PREDVZETJA: Borzna zaročila in jih izvršuje najkulantneje.

Telefon št. 257.